

**PREDLOG ZAKONA
O POTVRĐIVANJU KONVENCIJE O SMANJENJU
BROJA LICA BEZ DRŽAVLJANSTVA**

Član 1.

Potvrđuje se Konvencija o smanjenju broja lica bez državljanstva, sačinjena 30. avgusta 1961. godine u Njujorku, u originalu na kineskom, engleskom, francuskom, ruskom i španskom jeziku.

Član 2.

Tekst Konvencije u originalu na engleskom jeziku i u prevodu na srpski jezik glasi:

Convention on the Reduction of Statelessness

Done at New York on 30 August 1961

The Contracting States,

Acting in pursuance of resolution 896 (IX), adopted by the General Assembly of the United

Nations on 4 December 1954,

Considering it desirable to reduce statelessness by international agreement,

Have agreed as follows:

Article 1

1. A Contracting State shall grant its nationality to a person born in its territory who would

otherwise be stateless. Such nationality shall be granted:

(a) at birth, by operation of law, or

(b) upon an application being lodged with the appropriate authority, by or on behalf of the person

concerned, in the manner prescribed by the national law. Subject to the provisions of paragraph 2 of this

article, no such application may be rejected.

A Contracting State which provides for the grant of its nationality in accordance with subparagraph (b)

of this paragraph may also provide for the grant of its nationality by operation of law at such age and

subject to such conditions as may be prescribed by the national law.

2. A Contracting State may make the grant of its nationality in accordance with subparagraph (b)

of paragraph 1 of this article subject to one or more of the following conditions:

(a) that the application is lodged during a period, fixed by the Contracting State, beginning not later

than at the age of eighteen years and ending not earlier than at the age of twenty-one years, so, however,

that the person concerned shall be allowed at least one year during which he may himself make the

application without having to obtain legal authorization to do so;

(b) that the person concerned has habitually resided in the territory of the Contracting State for such

period as may be fixed by that State, not exceeding five years immediately preceding the lodging of the

application nor ten years in all;

(c) that the person concerned has neither been convicted of an offence against national security nor

has been sentenced to imprisonment for a term of five years or more on a criminal charge;

(d) that the person concerned has always been stateless.

3. Notwithstanding the provisions of paragraphs 1 (b) and 2 of this article, a child born in wedlock

in the territory of a Contracting State, whose mother has the nationality of that State, shall acquire at

birth that nationality if it otherwise would be stateless.

4. A Contracting State shall grant its nationality to a person who would otherwise be stateless and

who is unable to acquire the nationality of the Contracting State in whose territory he was born because

he had passed the age for lodging his application or has not fulfilled the required residence conditions, if

the nationality of one of his parents at the time of the person's birth was that of the Contracting State

first above mentioned. If his parents did not possess the same nationality at the time of his birth, the

question whether the nationality of the person concerned should follow that of the father or that of the

mother shall be determined by the national law of such Contracting State. If application for such

nationality is required, the application shall be made to the appropriate authority by or on behalf of the

applicant in the manner prescribed by the national law. Subject to the provisions of paragraph 5 of this

article, such application shall not be refused.

5. The Contracting State may make the grant of its nationality in accordance with the provisions

of paragraph 4 of this article subject to one or more of the following conditions:

(a) that the application is lodged before the applicant reaches an age, being not less than twenty-three

years, fixed by the Contracting State;

(b) that the person concerned has habitually resided in the territory of the Contracting State for such

period immediately preceding the lodging of the application, not exceeding three years, as may be fixed

by that State;

(c) that the person concerned has always been stateless.

Article 2

A foundling found in the territory of a Contracting State shall, in the absence of proof to the

contrary, be considered to have been born within that territory of parents possessing the nationality of

that State.

Article 3

For the purpose of determining the obligations of Contracting States under this Convention, birth

on a ship or in an aircraft shall be deemed to have taken place in the territory of the State whose flag the

ship flies or in the territory of the State in which the aircraft is registered, as the case may be.

Article 4

1. A Contracting State shall grant its nationality to a person, not born in the territory of a

Contracting State, who would otherwise be stateless, if the nationality of one of his parents at the time of

the person's birth was that of that State. If his parents did not possess the same nationality at the time of

his birth, the question whether the nationality of the person concerned should follow that of the father or

that of the mother shall be determined by the national law of such Contracting State. Nationality granted

in accordance with the provisions of this paragraph shall be granted:

(a) at birth, by operation of law, or

(b) upon an application being lodged with the appropriate authority, by or on behalf of the person

concerned, in the manner prescribed by the national law. Subject to the provisions of paragraph 2 of this

article, no such application may be rejected.

2. A Contracting State may make the grant of its nationality in accordance with the provisions of

paragraph 1 of this article subject to one or more of the following conditions:

(a) that the application is lodged before the applicant reaches an age, being not less than twenty-three

years, fixed by the Contracting State;

(b) that the person concerned has habitually resided in the territory of the Contracting State for such

period immediately preceding the lodging of the application, not exceeding three years, as may be fixed

by that State;

(c) that the person concerned has not been convicted of an offence against national security;

(d) that the person concerned has always been stateless.

Article 5

1. If the law of a Contracting State entails loss of nationality as a consequence of any change in

the personal status of a person such as marriage, termination of marriage, legitimation, recognition or

adoption, such loss shall be conditional upon possession or acquisition of another nationality.

2. If, under the law of a Contracting State, a child born out of wedlock loses the nationality of that

State in consequence of a recognition of affiliation, he shall be given an opportunity to recover that

nationality by written application to the appropriate authority, and the conditions governing such

application shall not be more rigorous than those laid down in paragraph 2 of article 1 of this

Convention.

Article 6

If the law of a Contracting State provides for loss of its nationality by a person's spouse or

children as a consequence of that person losing or being deprived of that nationality, such loss shall be

conditional upon their possession or acquisition of another nationality.

Article 7

1. (a) If the law of a Contracting State permits renunciation of nationality, such renunciation shall

not result in loss of nationality unless the person concerned possesses or acquires another nationality.

(b) The provisions of subparagraph (a) of this paragraph shall not apply where their application

would be inconsistent with the principles stated in articles 13 and 14 of the Universal Declaration of

Human Rights approved on 10 December 1948 by the General Assembly of the United Nations.

2. A national of a Contracting State who seeks naturalization in a foreign country shall not lose his

nationality unless he acquires or has been accorded assurance of acquiring the nationality of that foreign

country.

3. Subject to the provisions of paragraphs 4 and 5 of this article, a national of a Contracting State

shall not lose his nationality, so as to become stateless, on the ground of departure, residence abroad,

failure to register or on any similar ground.

4. A naturalized person may lose his nationality on account of residence abroad for a period, not

less than seven consecutive years, specified by the law of the Contracting State concerned if he fails to

declare to the appropriate authority his intention to retain his nationality.

5. In the case of a national of a Contracting State, born outside its territory, the law of that State

may make the retention of its nationality after the expiry of one year from his attaining his majority

conditional upon residence at that time in the territory of the State or registration with the appropriate

authority.

6. Except in the circumstances mentioned in this article, a person shall not lose the nationality of a

Contracting State, if such loss would render him stateless, notwithstanding that such loss is not

expressly prohibited by any other provision of this Convention.

Article 8

1. A Contracting State shall not deprive a person of its nationality if such deprivation would

render him stateless.

2. Notwithstanding the provisions of paragraph 1 of this article, a person may be deprived of the

nationality of a Contracting State:

(a) in the circumstances in which, under paragraphs 4 and 5 of article 7, it is permissible that a person

should lose his nationality;

(b) where the nationality has been obtained by misrepresentation or fraud.

3. Notwithstanding the provisions of paragraph 1 of this article, a Contracting State may retain the

right to deprive a person of his nationality, if at the time of signature, ratification or accession it

specifies its retention of such right on one or more of the following grounds, being grounds existing in

its national law at that time:

(a) that, inconsistently with his duty of loyalty to the Contracting State, the person

(i) has, in disregard of an express prohibition by the Contracting State rendered or continued

to render services to, or received or continued to receive emoluments from, another State,

or

(ii)

has conducted himself in a manner seriously prejudicial to the vital interests of the State;

(b) that the person has taken an oath, or made a formal declaration, of allegiance to another State, or

given definite evidence of his determination to repudiate his allegiance to the Contracting State.

4. A Contracting State shall not exercise a power of deprivation permitted by paragraphs 2 or 3 of

this article except in accordance with law, which shall provide for the person concerned the right to a

fair hearing by a court or other independent body.

Article 9

A Contracting State may not deprive any person or group of persons of their nationality on racial,

ethnic, religious or political grounds.

Article 10

1. Every treaty between Contracting States providing for the transfer of territory shall include

provisions designed to secure that no person shall become stateless as a result of the transfer. A

Contracting State shall use its best endeavours to secure that any such treaty made by it with a State

which is not a party to this Convention includes such provisions.

2. In the absence of such provisions a Contracting State to which territory is transferred or which

otherwise acquires territory shall confer its nationality on such persons as would otherwise become stateless as a result of the transfer or acquisition.

Article 11

The Contracting States shall promote the establishment within the framework of the United

Nations, as soon as may be after the deposit of the sixth instrument of ratification or accession, of a

body to which a person claiming the benefit of this Convention may apply for the examination of his

claim and for assistance in presenting it to the appropriate authority.

Article 12

1. In relation to a Contracting State which does not, in accordance with the provisions of

paragraph 1 of article 1 or of article 4 of this Convention, grant its nationality at birth by operation of

law, the provisions of paragraph 1 of article 1 or of article 4, as the case may be, shall apply to persons

born before as well as to persons born after the entry into force of this Convention.

2. The provisions of paragraph 4 of article 1 of this Convention shall apply to persons born before

as well as to persons born after its entry into force.

3. The provisions of article 2 of this Convention shall apply only to foundlings found in the

territory of a Contracting State after the entry into force of the Convention for that State.

Article 13

This Convention shall not be construed as affecting any provisions more conducive to the

reduction of statelessness which may be contained in the law of any Contracting State now or hereafter

in force, or may be contained in any other convention, treaty or agreement now or hereafter in force
between two or more Contracting States.

Article 14

Any dispute between Contracting States concerning the interpretation or application of this

Convention which cannot be settled by other means shall be submitted to the International Court of

Justice at the request of any one of the parties to the dispute.

Article 15

1. This Convention shall apply in all non-self-governing, trust, colonial and other non-

metropolitan territories for the international relations of which any Contracting State is responsible; the

Contracting State concerned shall, subject to the provisions of paragraph 2 of this article, at the time of

signature, ratification or accession, declare the non-metropolitan territory or territories to which the

Convention shall apply ipso facto as a result of such signature, ratification or accession.

2. In any case in which, for the purpose of nationality, a non-metropolitan territory is not treated

as one with the metropolitan territory, or in any case in which the previous consent of a non-

metropolitan territory is required by the constitutional laws or practices of the Contracting State or of

the non-metropolitan territory for the application of the Convention to that territory, that Contracting

State shall endeavour to secure the needed consent of the non-metropolitan territory within the period of

twelve months from the date of signature of the Convention by that Contracting State, and when such

consent has been obtained the Contracting State shall notify the Secretary-General of the United

Nations. This Convention shall apply to the territory or territories named in such notification from the

date of its receipt by the Secretary-General.

3. After the expiry of the twelve-month period mentioned in paragraph 2 of this article, the

Contracting States concerned shall inform the Secretary-General of the results of the consultations with

those non-metropolitan territories for whose international relations they are responsible and whose

consent to the application of this Convention may have been withheld.

Article 16

1. This Convention shall be open for signature at the Headquarters of the United Nations from 30

August 1961 to 31 May 1962.

2. This Convention shall be open for signature on behalf of:

(a) any State Member of the United Nations;

(b) any other State invited to attend the United Nations Conference on the Elimination or Reduction

of Future Statelessness;

(c) any State to which an invitation to sign or to accede may be addressed by the General Assembly

of the United Nations.

3. This Convention shall be ratified and the instruments of ratification shall be deposited with the

Secretary-General of the United Nations.

4. This Convention shall be open for accession by the States referred to in paragraph 2 of this

article. Accession shall be effected by the deposit of an instrument of accession with the Secretary-

General of the United Nations.

Article 17

1. At the time of signature, ratification or accession any State may make a reservation in respect of

articles 11, 14 or 15.

2. No other reservations to this Convention shall be admissible.

Article 18

1. This Convention shall enter into force two years after the date of the deposit of the sixth

instrument of ratification or accession.

2. For each State ratifying or acceding to this Convention after the deposit of the sixth instrument

of ratification or accession, it shall enter into force on the ninetieth day after the deposit by such State of

its instrument of ratification or accession or on the date on which this Convention enters into force in

accordance with the provisions of paragraph 1 of this article, whichever is the later.

Article 19

1. Any Contracting State may denounce this Convention at any time by a written notification

addressed to the Secretary-General of the United Nations. Such denunciation shall take effect for the

Contracting State concerned one year after the date of its receipt by the Secretary-General.

2. In cases where, in accordance with the provisions of article 15, this Convention has become

applicable to a non-metropolitan territory of a Contracting State, that State may at any time thereafter,

with the consent of the territory concerned, give notice to the Secretary-General of the United Nations

denouncing this Convention separately in respect of that territory. The denunciation shall take effect one

year after the date of the receipt of such notice by the Secretary-General, who shall notify all other

Contracting States of such notice and the date of receipt thereof.

Article 20

1. The Secretary-General of the United Nations shall notify all Members of the United Nations

and the non-member States referred to in article 16 of the following particulars:

(a) signatures, ratifications and accessions under article 16;

(b) reservations under article 17;

(c) the date upon which this Convention enters into force in pursuance of article 18;

(d) denunciations under article 19.

2. The Secretary-General of the United Nations shall, after the deposit of the sixth instrument of

ratification or accession at the latest, bring to the attention of the General Assembly the question of the

establishment, in accordance with article 11, of such a body as therein mentioned.

Article 21

This Convention shall be registered by the Secretary-General of the United Nations on the date of

its entry into force.

IN WITNESS WHEREOF the undersigned Plenipotentiaries have signed this Convention.

DONE at New York, this thirtieth day of August, one thousand nine hundred and sixty-one, in a

single copy, of which the Chinese, English, French, Russian and Spanish texts are equally authentic and

which shall be deposited in the archives of the United Nations, and certified copies of which shall be

delivered by the Secretary-General of the United Nations to all Members of the United Nations and to the non-member States referred to in article 16 of this Convention.

Konvencija o smanjenju broja lica bez državljanstva

usvojena na dan 30. avgusta 1961. godine od strane konferencije opunomoćenih predstavnika koji su se sastali 1959. godine, a zatim ponovo sastali 1961. godine u skladu sa Rezolucijom 896 (IX) Generalne skupštine UN

od 4. decembra 1954. godine,

stupila na snagu 13. decembra 1975. godine u skladu sa članom 18.

Države potpisnice,

delujući u skladu sa Rezolucijom 896 (IX) Generalne skupštine Ujedinjenih nacija od 4. decembra 1954. godine,

smatrajući poželjnim da se međunarodnim sporazumom smanji broj lica bez državljanstva,

saglasile su se o sledećem:

Član 1.

1. Država potpisnica dodeliće svoje državljanstvo licu rođenom na njenoj teritoriji koje bi u suprotnom ostalo bez državljanstva. Takvo državljanstvo biće dodeljeno:

(a) prilikom rođenja, na osnovu zakona, ili

(b) na osnovu zahteva podnetog nadležnom organu od strane ili u ime lica o kome se radi, na način propisan nacionalnim zakonom. U skladu sa odredbama paragrafa 2 ovog člana, nijedan takav zahtev ne može biti odbijen. Država potpisnica koja propiše dodeljivanje svoga državljanstva u skladu sa tačkom (b) ovog paragrafa takođe može propisati dodelu svoga državljanstva na osnovu zakona, u starosnom dobu i saglasno uslovima propisanim nacionalnim zakonom.

2. Država potpisnica može usloviti dodelu svoga državljanstva u skladu sa tačkom (b) paragrafa 1 ovog člana ispunjavanjem jednog ili više uslova koji slede:

(a) da zahtev bude podnet tokom perioda koji odredi država potpisnica, koji počinje najkasnije sa napunjenih osamnaest godina života a završava se najranije sa dvadeset i jednom godinom života; pri tome, licu o kome je reč

treba omogućiti period od barem godinu dana tokom koga može lično podneti zahtev a da ne mora dobiti zakonsko ovlašćenje da tako postupi;

(b) da je lice o kome je reč stalno boravilo na teritoriji države potpisnice tokom perioda određenog od strane države potpisnice, ne duže od pet godina neposredno pre podnošenja zahteva niti duže od deset godina ukupno;

(c) da lice o kome je reč nije bilo osuđivano za krivično delo protiv nacionalne bezbednosti i da nije osuđivano na zatvorsku kaznu od pet godina ili više za neko krivično delo;

(d) da je lice o kome je reč oduvek bilo bez državljanstva.

3. Bez obzira na odredbe paragrafa 1 tačka (b) i paragrafa 2 ovog člana, dete rođeno u bračnoj vezi na teritoriji države potpisnice čija majka poseduje državljanstvo te države rođenjem stiče to državljanstvo ako bi u suprotnom ostalo bez državljanstva.

4. Država potpisnica dodeliće svoje državljanstvo licu koje bi u suprotnom bilo bez državljanstva, a koje nije u mogućnosti da dobije državljanstvo države potpisnice na čijoj je teritoriji rođeno zbog toga što je istekao zakonski period za podnošenje zahteva za dobijanje državljanstva ili zato što ne ispunjava zakonom propisane uslove o boravku, ako je prilikom rođenja tog lica jedan od roditelja posedovao državljanstvo prvopomenute države potpisnice. Ako roditelji tog lica ne poseduju isto državljanstvo prilikom njegovog rođenja, pitanje da li to lice treba da dobije državljanstvo oca ili majke biće rešeno na osnovu odredbi nacionalnog zakona dotične države potpisnice. Ako je propisano da treba podneti zahtev za dobijanje državljanstva, taj zahtev treba da podnese nadležnom organu lice o kome se radi ili neko u njegovo ime, na način propisan nacionalnim zakonom. U skladu sa paragrafom 5 ovog člana, takav zahtev ne može se odbiti.

5. Država potpisnica može dodeliti svoje državljanstvo u skladu sa odredbama paragrafa 4 ovog člana, ako bude ispunjen jedan ili više sledećih uslova:

(a) da zahtev bude podnet pre nego što podnosilac zahteva dostigne određeno starosno doba, ne više od dvadeset i tri godine starosti, određeno zakonom države potpisnice;

(b) da je lice o kome je reč stalno boravilo na teritoriji države potpisnice tokom perioda neposredno pre podnošenja zahteva koji odredi država potpisnica, a koji nije duži od tri godine;

(c) da je lice o kome je reč oduvek bilo bez državljanstva.

Član 2.

Za nahoče pronađeno na teritoriji države potpisnice, u odsustvu dokaza koji govore suprotno, smatraće se da je rođeno na njenoj teritoriji od roditelja koji poseduju državljanstvo te države.

Član 3.

U svrhu utvrđivanja obaveza država potpisnica u skladu sa odredbama ove Konvencije, smatraće se da se čin rođenja do koga dođe na brodu ili u avionu odigrao na teritoriji države pod čijom zastavom plovi taj brod ili na teritoriji države gde je dotični avion registrovan.

Član 4.

1. Država potpisnica dodeliće svoje državljanstvo licu koje nije rođeno na teritoriji te države ako bi to lice u suprotnom bilo bez državljanstva, pod uslovom da je prilikom rođenja tog lica jedan od roditelja posedovao državljanstvo te države. Ako roditelji tog lica ne poseduju isto državljanstvo prilikom njegovog rođenja, pitanje da li to lice treba da dobije državljanstvo oca ili majke biće rešeno na osnovu odredbi nacionalnog zakona dotične države potpisnice. U skladu sa odredbama ovog paragrafa, državljanstvo će biti dodeljeno:

(a) prilikom rođenja na osnovu zakona, ili

(b) na osnovu zahteva podnetog nadležnom organu od strane ili u ime lica o kome je reč, na način propisan nacionalnim zakonom. U skladu sa odredbama paragrafa 2 ovog člana, takav zahtev ne može se odbiti.

2. Država potpisnica može dodeliti svoje državljanstvo u skladu sa odredbama paragrafa 1 ovog člana ako bude ispunjen jedan ili više sledećih uslova:

(a) da zahtev bude podnet pre nego što podnosilac zahteva dostigne određeno starosno doba, ne više od dvadeset i tri godine starosti, određeno zakonom države potpisnice;

(b) da je lice o kome je reč stalno boravilo na teritoriji države potpisnice tokom perioda neposredno pre podnošenja zahteva koji odredi država potpisnica, a koji nije duži od tri godine;

(c) da lice o kome je reč nije osuđivano za krivično delo protiv nacionalne bezbednosti;

(d) da je lice o kome je reč oduvek bilo bez državljanstva.

Član 5.

1. Ako prema zakonu države potpisnice bilo kakva promena ličnog statusa neke osobe, na primer, stupanje u brak, razvod braka, proglašavanje vanbračnog deteta zakonitim, priznavanje očinstva ili usvajanje, rezultira gubitkom državljanstva, takav gubitak državljanstva biće uslovljen posedovanjem ili sticanjem državljanstva neke druge države.

2. Ako, prema zakonu države potpisnice, vanbračno rođeno dete gubi državljanstvo te države zbog priznavanja srodstva, tom licu biće data prilika da povрати to državljanstvo na osnovu pismenog zahteva podnetog odgovarajućem organu, a uslovi za podnošenje takvog zahteva neće biti stroži od onih navedenih u paragrafu 2 člana 1. ove Konvencije.

Član 6.

Ako zakon države potpisnice uslovljava gubitak državljanstva supružnika ili dece lica koje izgubi njeno državljanstvo ili mu ono bude oduzeto, takav gubitak državljanstva biće uslovljen njihovim posedovanjem ili sticanjem državljanstva neke druge države.

Član 7.

1. (a) Ako zakon države potpisnice uslovljava gubitak državljanstva ili odricanje od državljanstva, takvo odricanje od državljanstva neće rezultirati gubitkom državljanstva osim ukoliko lice o kome je reč ne poseduje ili ne stekne državljanstvo neke druge države.

(b) Odredbe tačke (a) ovog paragrafa neće važiti u slučajevima kada njihova primena ne bi bila u skladu sa principima naznačenim u članovima 13. i 14. Univerzalne deklaracije o ljudskim pravima, usvojene 10. decembra 1948. godine od strane Generalne skupštine Ujedinjenih nacija.

2. Državljanin neke države potpisnice koji podnese zahtev za naturalizaciju u nekoj stranoj zemlji neće izgubiti svoje državljanstvo osim ukoliko ne stekne ili ne dobije garancije o sticanju državljanstva te strane zemlje.

3. U skladu sa odredbama paragrafa 4 i 5 ovog člana, državljani neke države potpisnice neće izgubiti svoje državljanstvo, i time ostati bez državljanstva, zbog odlaska iz države potpisnice, boravka u inostranstvu, neprijavlivanja boravka ili nekog drugog sličnog razloga.

4. Naturalizovano lice može izgubiti državljanstvo zbog boravka u inostranstvu tokom perioda koji nije manji od sedam uzastopnih godina, u skladu sa odredbama zakona države potpisnice, ako ne prijavi odgovarajućem organu svoju nameru da zadrži svoje državljanstvo.

5. U slučaju državljanina države potpisnice rođenog van teritorije te države, zakonom te države može se usloviti zadržavanje njenog državljanstva po

isteku godine dana od sticanja punoletstva tog lica time da tada boravi na teritoriji te države ili da se prijavi nadležnom organu.

6. Izuzev u slučajevima pomenutim u ovom članu, niko ne može izgubiti državljanstvo države potpisnice ako bi time ostao bez državljanstva, bez obzira na to što takav gubitak državljanstva nije izričito zabranjen bilo kojom drugom odredbom ove Konvencije.

Član 8.

1. Država potpisnica neće lišiti neko lice svoga državljanstva ako bi ono time ostalo bez državljanstva.

2. Bez obzira na odredbe paragrafa 1 ovog člana, neko lice može biti lišeno državljanstva države potpisnice:

(a) u okolnostima u kojima je, prema odredbama paragrafa 4 i 5 člana 7. Konvencije, dopustivo da neko izgubi državljanstvo;

(b) u slučaju da je državljanstvo stečeno davanjem lažnih podataka ili prevarom.

3. Bez obzira na odredbe paragrafa 1 ovog člana, država potpisnica može zadržati pravo na to da neko lice liši državljanstva ako u vreme potpisivanja, ratifikacije ili pristupanja Konvenciji naznači da zadržava to pravo iz jednog ili više razloga koji slede, za koje postoji osnov u njenom nacionalnom zakonu u tom trenutku:

(a) ako je, u suprotnosti sa obavezom lojalnosti prema državi potpisnici, lice o kome je reč:

(i) zanemarujući izričitu zabranu dotične države potpisnice, pružalo usluge ili nastavilo da pruža usluge, ili je primalo ili nastavilo da prima dohodak od druge države, ili

(ii) ako se lice o kome je reč ponašalo na način koji ozbiljno šteti vitalnim interesima te države;

(b) ako je lice o kome je reč položilo zakletvu, ili dalo zvaničnu izjavu lojalnosti drugoj državi, ili dalo nepobitan dokaz svoje rešenosti da se odrekne lojalnosti državi potpisnici.

4. Država potpisnica neke koristiti svoje pravo da nekoga liši državljanstva, koje joj daju odredbe paragrafa 2 i 3 ovog člana, osim u saglasnosti sa odredbama zakona, kojim će se licu o kome je reč obezbediti pravo na pravično saslušanje pred sudom ili nekim drugim ovlašćenim telom.

Član 9.

Država potpisnica ne može lišiti nijedno lice niti grupu lica državljanstva na osnovu rasne ili etničke pripadnosti, veroispovesti ili iz političkih razloga.

Član 10.

1. Svaki međunarodni sporazum o prenosu teritorija sklopljen između zemalja potpisnica sadržaće odredbe kojima će se obezbediti da nijedno lice ne ostane bez državljanstva kao rezultat takvog prenosa teritorija. Država potpisnica uložiće sve napore da obezbedi da svaki takav sporazum sklopljen sa državom koja nije potpisnica ove Konvencije sadrži takve odredbe.

2. U odsustvu takvih odredbi, Država potpisnica na koju se prenosi neka teritorija ili koja na neki drugi način stekne teritoriju dodeliće svoje državljanstvo licima koja bi u suprotnom ostala bez državljanstva kao rezultat prenosa ili sticanja teritorije.

Član 11.

Države potpisnice promovisaće osnivanje organa u okviru Ujedinjenih nacija kome bi se lice koje se poziva na ovu Konvenciju moglo obratiti radi razmatranja takvog zahteva i radi pomoći u podnošenju zahteva nadležnom organu, i to što je pre moguće posle deponovanja šestog instrumenta ratifikacije ili pristupanja.

Član 12.

1. U slučaju države potpisnice koja ne dodeljuje svoje državljanstvo prilikom rođenja na osnovu zakona, u skladu sa odredbama paragrafa 1 člana 1. ili člana 4. ove Konvencije, odredbe paragrafa 1 člana 1. ili člana 4., u zavisnosti od slučaja, primenjivaće se na lica rođena pre i na lica rođena posle stupanja Konvencije na snagu.

2. Odredbe paragrafa 4 člana 1. ove Konvencije primenjivaće se na lica rođena pre i na lica rođena posle njenog stupanja na snagu.

3. Odredbe člana 2. ove Konvencije primenjivaće se samo na nahočad pronađenu na teritoriji države potpisnice posle stupanja Konvencije na snagu u toj državi.

Član 13.

Ova Konvencija neće biti tumačena tako da utiče na bilo kakve odredbe sadržane u zakonu države potpisnice, koje su na snazi sada ili mogu stupiti na snagu kasnije, a koje su povoljnije kada je reč o smanjenju broja lica bez državljanstva; ona takođe neće uticati na bilo kakve odredbe sadržane u bilo kojoj drugoj konvenciji, međunarodnom sporazumu ili ugovoru sklopljenom

između dve ili više država potpisnica, koji je na snazi sada ili može stupiti na snagu kasnije.

Član 14.

Bilo kakav spor između država potpisnica oko tumačenja ili primene ove Konvencije koji ne može drugačije da se reši biće prosleđen Međunarodnom sudu pravde na zahtev bilo koje strane u sporu.

Član 15.

1. Ova Konvencija primenjivaće se na sve teritorije koje nemaju samoupravu, područja pod starateljstvom, kolonije i druge nematične teritorije za čije je međunarodne odnose odgovorna bilo koja država potpisnica; država potpisnica o kojoj je reč će, u skladu sa odredbama paragrafa 2 ovog člana, prilikom potpisivanja, ratifikacije ili pristupanja Konvenciji objaviti na koju će se nematičnu teritoriju ili teritorije primenjivati ova Konvencija *ipso facto* kao rezultat takvog potpisivanja, ratifikacije ili pristupanja.

2. U bilo kom slučaju kada se, u vezi sa državljanstvom, nematična teritorija ne tretira isto kao matična teritorija, ili u bilo kom slučaju kada se prethodna saglasnost nematične teritorije zahteva ustavnim zakonima ili praksom države potpisnice ili nematične teritorije da bi se Konvencija primenjivala na tu teritoriju, ta država potpisnica uložiće napor da obezbedi neophodnu saglasnost nematične teritorije u roku od dvanaest meseci od dana potpisivanja Konvencije od strane te države potpisnice; kada ta saglasnost bude dobijena, država potpisnica će o tome obavestiti Generalnog sekretara Ujedinjenih nacija. Ova Konvencija primenjivaće se na teritoriju ili teritorije navedene u takvom obaveštenju od dana kada Generalni sekretar UN primi to obaveštenje.

3. Po isteku perioda od dvanaest meseci pomenutog u paragrafu 2 ovog člana, država potpisnica o kojoj je reč obavestiće Generalnog sekretara UN o rezultatima konsultacija sa onim nematičnim teritorijama za čije je međunarodne odnose ta država odgovorna i koja je mogla uskratiti saglasnost za primenu Konvencije.

Član 16.

1. Ova Konvencija biće dostupna za potpisivanje u sedištu Ujedinjenih nacija od 30. avgusta 1961. do 31. maja 1962. godine.

2. Ova Konvencija biće dostupna za potpisivanje u ime:

(a) bilo koje države članice Ujedinjenih nacija;

(b) bilo koje druge države pozvane da prisustvuje Konferenciji Ujedinjenih nacija o eliminisanju lišenosti državljanstva ili smanjenju broja lica bez državljanstva u budućnosti;

(c) bilo koja država kojoj poziv za potpisivanje ili pristupanje Konvenciji može biti upućen od strane Generalne skupštine Ujedinjenih nacija.

3. Ova Konvencija biće ratifikovana, a instrumenti ratifikacije biće deponovani kod Generalnog sekretara Ujedinjenih nacija.

4. Ova Konvencija biće dostupna za pristupanje državama pomenutim u paragrafu 2 ovog člana. Pristupanje će se izvršiti deponovanjem instrumenta pristupanja kod Generalnog sekretara Ujedinjenih nacija.

Član 17.

1. U trenutku potpisivanja, ratifikacije ili pristupanja Konvenciji, svaka država može izraziti rezerve u pogledu članova 11., 14. ili 15.

2. Nikakve druge rezerve u pogledu ove Konvencije neće biti prihvatljive.

Član 18.

1. Ova Konvencija stupiće na snagu dve godine od dana deponovanja šestog instrumenta ratifikacije ili pristupanja.

2. Za svaku državu koja ratifikuje ovu Konvenciju ili joj pristupi posle deponovanja šestog instrumenta ratifikacije ili pristupanja, Konvencija će stupiti na snagu devedesetog dana od dana kada ta država deponuje svoj instrument ratifikacije ili pristupanja, ili na dan kada ova Konvencija stupi na snagu u skladu sa odredbama paragrafa 1 ovog člana, i to na onaj od ova dva dana koji kasnije pada.

Član 19.

1. Svaka država potpisnica može da se odrekne ove Konvencije u bilo kom trenutku pismenim obaveštenjem upućenim Generalnom sekretaru Ujedinjenih nacija. Takvo odricanje od Konvencije stupiće na snagu godinu dana od dana prijema obaveštenja od strane Generalnog sekretara.

2. U slučajevima kada, u skladu sa odredbama člana 15., ova Konvencija postane primenljiva na neku nematičnu teritoriju države potpisnice, ta država može u bilo kom trenutku posle toga, uz saglasnost teritorije o kojoj je reč, obavestiti Generalnog sekretara Ujedinjenih nacija da se odriče ove Konvencije separatno, u odnosu na tu teritoriju. Takvo odricanje stupiće na snagu godinu dana od dana prijema takvog obaveštenja od strane Generalnog sekretara, koji će obavestiti sve druge države potpisnice o tom obaveštenju i o datumu njegovog prijema.

Član 20.

1. Generalni sekretar Ujedinjenih nacija obavestiće sve članice Ujedinjenih nacija i nečlanice pomenute u članu 16. ove Konvencije o sledećem:

(a) potpisima, ratifikacijama i pristupanjima Konvenciji u skladu sa odredbama člana 16.;

(b) rezervama izraženim u skladu sa odredbama člana 17.;

(c) datumu stupanja na snagu ove Konvencije u skladu sa odredbama člana 18.;

(d) odricanjima od Konvencije u skladu sa odredbama člana 19.

2. Generalni sekretar Ujedinjenih nacija će, najkasnije nakon deponovanja šestog instrumenta ratifikacije ili pristupanja Konvenciji, pokrenuti pred Generalnom skupštinom UN pitanje osnivanja organa pomenutog u članu 11. ove Konvencije.

Član 21.

Ovu Konvenciju registrovaće Generalni sekretar Ujedinjenih nacija na dan njenog stupanja na snagu.

POTVRĐUJUĆI NAPRED NAVEDENO, dolepotpisani opumomoćeni predstavnici potpisali su ovu Konvenciju.

SACINJENO u Njujorku, dana tridesetog avgusta hiljadu devetsto šezdeset i prve godine, u jednom primerku, čiji su tekstovi na kineskom, engleskom, francuskom, ruskom i španskom podjednako valjani, i koji će biti deponovani u arhivi Ujedinjenih nacija, a čije će overene kopije biti uručene od strane

Generalnog sekretara svim članicama Ujedinjenih nacija i nečlanicama pomenutim u članu 16. ove Konvencije.

Član 3.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije – Međunarodni ugovori”.

O B R A Z L O Ž E N J E

I. USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje Zakona o potvrđivanju Konvencije o smanjenju broja lica bez državljanstva, sadržan je u članu 99. stav 1. tačka 4. Ustava Republike Srbije, kojim je propisano da Narodna skupština potvrđuje međunarodne ugovore kad je zakonom predviđena obaveza njihovog potvrđivanja.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Potvrđivanjem Konvencije o smanjenju broja lica bez državljanstva, usvojene 30. avgusta 1961. godine koja je stupila na snagu 13. decembra 1975. godine, afirmisao bi se humanitarni pristup Republike Srbije na međunarodnom planu u pogledu rešavanja problema lica bez državljanstva. U decembru 2011. godine biće obeleženo 50 godina od usvajanja Konvencije, i bilo bi posebno značajno da naša zemlja do tada postane njena članica. Generalni sekretar Organizacije ujedinjenih nacija pozvao je pismom predsednika Republike Srbije da prisustvuje specijalnoj ceremoniji potpisivanja i pristupanja međunarodnim instrumentima čiji je depozitar Generalni sekretarijat Organizacije ujedinjenih nacija. Kancelarija visokog komesara Organizacije ujedinjenih nacija za izbeglice, već više godina nadležnima u Republici Srbiji sugerisala je pristupanje ovoj Konvenciji.

Odredbe Konvencije o smanjenju broja lica bez državljanstva već su implementirane u odredbe Zakona o državljanstvu Republike Srbije. Primenom Zakona o državljanstvu Republike Srbije, čije odredbe daju široku mogućnost sticanja državljanstva Republike Srbije, ne samo da je isključena mogućnost da lice ostane bez državljanstva, već je osim dvojnog, omogućeno i posedovanje višestrukog državljanstva. Naš Zakon ne poznaje kategoriju lišavanja, odnosno oduzimanja državljanstva po sili zakona, već samo mogućnost otpusta ili odricanja.

III. OCENA POTREBNIH FINANSIJSKIH SREDSTAVA

Za sprovođenje ovog zakona nije potrebno angažovati dodatna sredstva iz budžeta Republike Srbije.

IV. PREDLOG ZA USVAJANJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Shodno članu 167. Poslovnika Narodne skupštine, predlaže se da se Zakon o potvrđivanju Konvencije Ujedinjenih nacija o smanjenju broja lica bez državljanstva donese po hitnom postupku u cilju izvršavanja međunarodnih obaveza Republike Srbije.

Ove godine svečano se obeležava 50 godina od usvajanja Konvencije o smanjenju broja lica bez državljanstva. Imajući to u vidu, planirano je da do

tada Republika Srbija sprovede unutrašnju proceduru radi pristupanja navedenoj Konvenciji. Pristupanje Konvenciji doprinelo bi afirmisanju naše države kada je u pitanju njen odnos prema univerzalnim ljudskim pravima, kao što je pravo na državljanstvo.